

Theorin och Hussein

Aldrig kan en idé avslöjas så grymt som när den provas mot verkligheten. Då finns det inga undanflykter, enbart mänskliga konsekvenser av att idén inte höll vad den lovade i diskussionen. När det gäller idéer om säkerhet och fred, handlar konsekvenserna om liv och död, frihet eller förtryck och om nationell självständighet. Det finns därför inget annat område där det är så befogat att ställa krav på realism som i den säkerhetspolitiska debatten.

Inom svensk socialdemokrati återuppväcktes under 1970-talet en gammal pacifistisk och anti-militaristisk idéströmning. Maj Britt Theorin — numera svensk nedrustningsambassadör — gick i täten för denna tendens. Vid några socialdemokratiska partikongresser lyckades hon få ombuden med sig på en gradvis nedrustning av det svenska försvaret. Diskussionen på kongresserna och i media var framgångsrik. Sedan 1970-talets början har det svenska försvaret sakta men säkert nedrustats. Den politiska debattens effekter på verkligheten är uppenbara och den kan uttryckas i termer av nedlagda brigader, utebliven materiel, ett halverat flygvapen och en halverad marin. Det som Maj Britt Theorin och andra sade, och vad den socialdemokratiska partiledningen frivilligt och ofrivilligt gick med på, har fått direkta konsekvenser för den svenska säkerhetspolitikens förutsättningar.

När Saddam Hussein nu har invaderat och ockuperat Kuwait ger han ett exempel som gör att man kan testa Maj Britt Theorins, med fleras, säkerhetspolitiska idéer gentemot verkligheten. Inte minst för deras moraliska ansvar borde det vara av värde att se om kraven på ensidig nedrustning håller gentemot verkligheten. Det är svårt

att finna någon av Theorins säkerhetspolitiska teorier som håller mot politiska ledare som Saddam Hussein.

En tes i den säkerhetspolitiska debatten har varit att ett gemensamt politiskt förtroende är viktigare än avskräckande försvar. Är det över huvud taget någon som kan hävda att denna tes hade varit av relevans för Kuwait?

Hur skall man för det första kunna få förtroende för en person som mördat egen civilbefolkning och som tidigare kastat in sitt land i ett fullkomligt hänsynslöst krig?

Och hur skulle politiskt förtroende kunna byggas upp gentemot Saddam Hussein? Hur skulle politiska förhandlingar kunna avvärja krigshandlingar när det i själva verket var så att Hussein — liksom tidigare andra despoter — använde förhandlingarna till att ställa omöjliga krav, som gav honom motiv för krig?

En ytterligare tes i den säkerhetspolitiska debatten — som inte bara Theorin utan också t ex Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen bygger sitt tänkande på — är att militärt försvar i sig är konfliktskapande samt att militärer i synnerhet men även politiker i allmänhet vill ha ett militärt försvar för att de sitter fast i ett gammaldags konflikttänkande.

Detta skulle möjligtvis kunna sägas om Saddam Hussein men vore ur kuwaitiskt perspektiv, och ur den övriga världens, fullkomligt meningslöst. Saddam Hussein fanns ju där, och hade knappast förändrats av ett par timmars fredsfostran med Maj Britt Theorin.

Ingen kan hävda att det befintliga kuwaitiska försvaret var konfliktskapande. Invasionen berodde inte på att kuwaitisk militär och det kuwaitiska försvaret provocerade Saddam Hussein. Kriget kan

ej heller skyllas på att kuwaitiska militärer och politiker sitter fast i gamla förlegade militära konflikt doktriner.

Om Kuwait inte hade haft något försvar alls hade detta knappast hindrat Saddam Hussein.

När allt detta är sagt kommer den kanske viktigaste frågan till den socialdemokratiska nedrustningsflygeln och till organisationer som Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen. Anser de att man bör låta en diktator utplåna andra nationers suveränitet? Detta är nämligen den yttersta och oundvikliga konsekvensen som måste följas på allt tal om ensidig nedrustning.

Saddam Hussein kommer inte att lämna Kuwait så länge han inte måste. Han kommer att fortsätta att vara ett militärt hot mot andra länder så länge han inte

möter ett militärt försvar som är starkare än hans egna militära styrkor. Den ekonomiska blockaden skulle han kunna nonchalera om den inte hade en militär uppbackning. Maj Britt Theorin m fl tar på sig ett betydande moraliskt ansvar om de inte kan visa att ensidig nedrustning inte lämnar fältet fritt och öppet för despoter.

Detta vore den inbyggda konsekvensen av Maj Britt Theorins säkerhetspolitik för svensk del. Om inte teorin om att en svensk nedrustning avhåller från angrepp fungerar gentemot Saddam Hussein, håller den inte heller gentemot andra despoter, som vi sett i Europa och som vi aldrig kan räkna bort. För de allra flesta är den konsekvensen oacceptabel. Svensk socialdemokrati har anledning att klargöra att man inte tror på Theorin.